

Брећан Празник Светих Апостола

Блажени Августин

„Кључеве“ и право да свезује и разрешује“ није добио један човек

Свети Петар, најревноснији следбеник Исуса Христа, за своје високо исповедање Његовог Божанства „*Ти си Христос, Син Бога Живога*“ удостојио се да као одговор од Спаситеља чује „*Блажен си, Симоне, сине Јонин! А и ја теби кажем да си ти Петар (Petrus), и на томе камену (petra) сазидаћу Цркву своју, и врата пакла неће је надвладати*“ (Мт. 16:16-18). На „*том камену*“ (petra), на ономе што си рекао: „*Ти си Христос, Син Бога Живога*“, на том твојем исповедању сазидаћу Цркву Моју. Јер „*ти си Петар*“: од „*камена*“ (petra) си Петар (Petrus) а не од Петра (Petrus) „*камен*“ (petra), потпуно исто као што је од Христа хришћанин, а не од хришћанина Христос.

Да ли желите да знате од каквог „*камена*“ (petra) је апостол Петар (Petrus) тако назван? Послушајте апостола Павла: „*А нећу да не знате, браћо, да оци наши сви под облаком бијашу, и сви кроз море прођоше, и сви се у Мојсеја крстише у облаку и мору; и сви исто јело духовно једоше; и сви исто пиће духовно пише; јер пијашу од духовне стијене која их је слиједила, а стијена бјеше Христос*“ (1 Кор. 10:1-4). Ето од каквог „*Камена*“ је Петар!

Господ наш Исус Христос, у последњим данима Свог земаљског живота, у данима Свог служења роду људском изабрао је међу ученицима Својим дванаест Апостола за проповед Речи Божије. Међу њима се апостол Петар за своју пламену ревност удостојио да заузме прво место (Мт. 10:2) и буде као представник целе Цркве. Зато му је и речено након исповедања: „*И даћу ти кључеве Царства небескога: и што свежеш на земљи биће свезано на небесима; и што раздријешии на земљи биће раздријешено на небесима*“ (Мт. 16:19). Јер ове „*кључеве*“ и право да свезује и разрешује“ није добио један човек, већ Једна Васељенска Црква.

А да је заиста Црква добила ово право, а не једно искључиво лице обратите пажњу на друго место из Писма где Господ то исто говори и свим Својим Апостолима: „*Примите Дух Свети*“ и одмах за тим: „*Којима опростите гријехе, опраштају им се; и којима задржите, задржани су*“ (Јн. 20:22-23); или „*Што год свежете на земљи биће свезано на небу, и што год раздријешите на земљи биће раздријешено на небу*“ (Мт. 18:18).

Тако, Црква свезује, Црква разрешује; Црква основана на крајеугаоном Камену, Самом Исусу Христу (Еф. 2:20), свезује и разрешује. Нека се уплаше и свезани и разрешени: разрешени да се не предају поново оном истом (што их је свезало); свезани да не остану заувек у том стању. Јер Премудри говори: „*у ужа греха својих заплешће се*“ (Прич. 5:22).

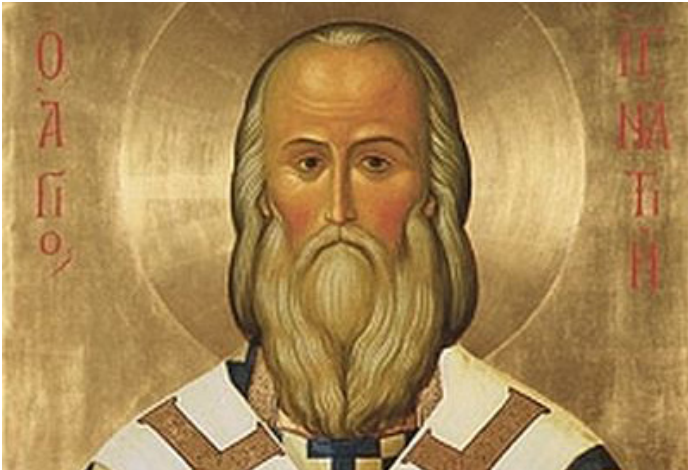
Осим тога, трократно позив Спаситеља Петру и трократно исповедање Петрово пред својим Господом имао је још посебан, благопријатан циљ за Апостола. Онај коме су дани „*кључеви Царства*“ и право да „*свезује и разрешује*“ сам је трократно себе везао страхом и малодушношћу (Мт. 26:69-75) и Господ га трократно разрешује Својим позивом и његовим исповедањем снажне љубави.

А да пасу словесно Христово стадо дато је свим Апостолима и њиховим наследницима.

Свети Игњатије Брјанчанинов

Како се одрећи предмета љубави који као да су прирасли за само срце?

Шта може бити дивније, сладосније од љубави према ближњем? Љубав је – блаженство, мржња је мучење. Немој мислити, највољенији брате, да је заповест о љубави према ближњем била блиска нашем палом срцу: заповест је духовна, а нашим срцем су овладали тело и крв; заповест је нова, а наше срце је старо.

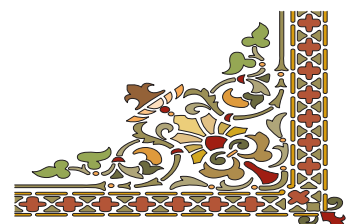
Наша природна љубав је оштећена падом; њу је потребно умртвити, то заповеда Христос и преузети из Јеванђеља свету љубав према ближњем, љубав у Христу. Веома је недовољно: само са задовољством прочитати заповести Јеванђеља, и задивити се високом моралу који оно садржи у себи. Нажалост, многи се тиме задовољавају.

Погледај на предмете твоје љубави: они ти се веома допадају? Твоје срце је веома привезано за њих? Одрекни их се. То одрицање од тебе тражи Господ, који је поставио закон љубави, не зато да би те лишио љубави и онога што волиш, него да би ти, одбацивши телесну љубав упрљану примесима греха, постао способан да примиш духовну, чисту, свету љубав која је врховно блаженство. Онај који је осетио духовну љубав са

мржњом ће гледати на телесну љубав као на изопачено унаказивање љубави. Како се одрећи предмета љубави који као да су прирасли за само срце? – Кажу Богу за њих: „Они су Господе Твоји, а ја – ко сам? Немоћно створење, које нема никакав значај. Данас ја још странствујем на земљи, и могу нечем бити користан за моје вољене; сутра, можда, ишчезнућу са њеног лица и ја сам за њих – ништа! Хтео не хтео, смрт долази, долазе друге околности, које ће ме насилно отргнути од оних које сам сматрао мојима, и они више – нису моји. Они у ствари и нису били моји; то је био некакав однос између мене и њих, обмањивао сам се тим односом, називао сам, признавао их за моје. А да су они заиста били моји – заувек би ми припадали. Створења припадају само Творцу: Он је њихов Бог и Владика. Твоје, Господе мој, предајем Теби: ја сам их неправилно и узалудно присвојио себи.

За њих је сигурније да буду Божији. Бог је вечан, свеприсутан, свемогућ, неизмерно добар. Ономе ко је Његов Он је највернији, најпоузданији помоћник и покровитељ. Бог Своје даје човеку: човеку људи постају своји, привремено по телу, заувек по духу, када Бог благоизволи да човеку да тај дар. Истинска љубав према ближњем заснива се на вери у Бога: она је – у Богу.

Да сви једно буду, говорио је Спаситељ света Своме Оцу, као ти, Оче, што си у мени и ја у теби, да и они у нама једно буду (Јн 17,21). Смирење и преданост Богу убијају телесну љубав. Дакле: она живи таштином и неверјем. Чини корисно што можеш и што закон дозвољава, за твоје вољене; али увек их препуштај Богу, и твоја слепа, телесна, нехотична љубав малопомало ће се претворити у духовну, разумну, свету. Ако ли је твоја љубав противзаконита страст, одбаци је као гадост. Када твоје срце није слободно то је знак острашћености. Када је твоје срце у ропству, то је знак безумне, греховне страсти. Света љубав је чиста, слободна, сва у Богу. Она је дејство Светог Духа, који делује у срцу по мери његовог очишћења.

Преподобни Пајсије Светогорац

У чему је смисао нашег живота?

Старче, у чему је тачно смисао овог живота?

У чему? У томе да се припремимо за нашу Домовину, за Небо, за Рај. Ствар је у томе да човек схвати дубљи смисао живота који је спасење душе. Поверовавши у Бога и будући живот, човек схвата таштину овога живота и спрема пасош за други живот. Заборављамо да ћемо сви једног дана отићи одавде. Нећемо овде пустити корење. Овај живот није за то да бисмо га безбрижно проживели, већ да бисмо полагали испите и тако прешли у други живот. Зато наш циљ треба да буде – припрема, да бисмо када нас Бог позове, мирне савести пошли, узлетели и заувек остали крај Њега. Када је Христос благословио пет хлебова и наситио неколико хиљада људи, сви до једног су повикали: „Њега треба зацарити!“ Али Христос им је рекао да не брину за овоземаљску храну, јер ми нећемо остати заувек овде. У овом животу свако од нас је на испиту – одговара ли на оно што од њега тражи Бог.

Старче, шта човек треба непрестано да има на уму, да би творио вољу Божију?

Треба да му ум буде у Богу и да размишља о томе зашто је призван у овај живот. Нисмо овде дошли да бисмо се бавили свим и свачим,

да бисмо се лудо проводили. Дошли смо да бисмо се припремили за други живот. И тако, наш ум треба да је тамо, у будућем животу, и да се бави оним што ће нам помоћи да тај будући живот достигнемо. Односећи се према свему са усрђем, подвизавајући се у смирењу и прилежности, човек схвата смисао духовног живота. Духовни живот је радост духу, духовна забава? Знате ли каква је то забава? Спознајте дубљи смисао молитава, стекните духовно благородство, светоотачку осетљивост. А дубљи смисао живота – не монашког, већ уопште – дужни су да схвате сви људи. А када би то схватили, потпуно би нестале разне људске нискости, свађе и томе слично. Осим тога, пошто постоји и божанска надокнада, мислимо о томе како да зарадимо неки новчић за будући живот, а не о томе како у овом животу да стекнемо углед и људске почести.

Када се човек исправно постави према истинитом животу, свему се радује. Радује се што живи, радује се што ће умрети – не зато што се уморио од живота, већ зато што ће кроз смрт отићи Христу.

Значи, Старче, радује се зато што се не противи ономе што допушта Бог?

Радује се јер види да је овај живот пролазан, а да је онај други вечан. Није уморан од живота, већ мисли: „Шта да радимо? Зар свакако нећемо отићи одавде?“, и спрема се за одлазак; схватајући да је у томе његово назначење, смисао његовог живота. Ево, и они који се баве социјалном делатношћу, имају у себи доброту. Трче, сироти, убијају се од умора за друге. Неки од њих су завршили психологију, али начин на који покушавају да помогну у неким случајевима не делује. На пример, једна од таквих жена одлази да утеши неког ко је остао без ноге, а он јој каже: „Дошли си овде са обе ноге, и кажеш ми: ‘Добар дан’, а ја имам само једну ногу?“ И шта да му одговори? Како да му помогне? Психологијом? Ако тај човек не схвати дубљи смисао живота, ништа му неће помоћи. Он мора да схвати да ће, ако за ову тешку повреду не буде роптао, стећи у другом животу уштеђену небеску плату. Схвативши то, треба да се радује.

Свети Теофан Затворник

Ви стално забрављате да ад није од људи измишљен...

Како ће састрадални Бог моћи да посматра вечна мучења? Господ нам је заповедио да праштамо, па зар и Сам неће опростити? Он се молио на крсту за оне који су сагрешили против Њега најстрашним сагрешењем. Зар је Њему немогуће да опрости у будућем животу?“

Шта ћемо ми рећи таквој недоумици? Ти си за благод и милосрђе Божије. Но, твоја реч би имала смисла, када би вечност мука одређивали људи: немилосрдни и неумољиви ригористи. Тада би било оправдано приговорити им: Ваш став је неприхватљив, јер је противан благодности Божијој. Но, када је такву одлуку донео Сам Господ, Свеблаги и Свемилостиви, је ли умесно отворено Му у лице говорити: то не може бити тако, јер се противи твојој благодности? Зар је Он престао да буде благ, када је изрекао ово? Свакако да није. А ако није престао престао да буде благим, онда је несумњиво таква одлука потпуно сагласна са Његовом благошћу...

У вашем писму још пише: „Како се

праведни могу мирно наслађивати срећом при сазнању да негде има живих бића која пате и која ће непрестано страдати? Ако они буду срећни, то ће престати да буду праведни и таква равнодушност према ближњима на небу бацаће их у исту геену од које су се избавили, практикујући састрадавање и љубав на земљи“. Ово је чисто адвокатски метод – софизмима бацати прашину у очи. Ако праведнике за одсуство састрадавања према одбаченим осуђеницима треба посадити у ад, где онда треба Бога - Судију?

Ви стално забрављате да ад није од људи измишљен, већ је Богом установљен и по Божијим пресудама бива попуњаван. Тако нам је Он открио у речи Својој. Такво дејство није противно Богу и не нарушава унутрашњу хармонију Божанских својстава већ напротив, захтева се њоме. Ако је код Бога тако, то како ово може поништавати блажено расположење праведних када су они једног духа са Господом? Шта Господ сматра правилним и потребним, то сматрају и они. Сматра ли Он потребним да пошаље непокајане у ад, тако ће и они мислити. И састрадавању ту места нема, јер одбачени Богом, биће одбачени и њима; осећање сродности са њима се прекида. И на земљи духовно сродство бива сасвим друкчије од природног и што се више ово последње разликује од првог, то се оно хлади и сасвим ишчежава: то јест, крвни сродници постају туђи једни другима. Ово је напоменуо Господ када је рекао: Ко је мати Моја и ко су браћа Моја? (Лк. 12:50)...

Ми обично, када расуђујемо о нечему, претпостављамо да смо неко велико дело учинили, услугу вери указали, поткрепили је и подржали. А у суштини ствари, расуђивање ништа не додаје снази и значењу вере.

Напротив, ко у делу вере започне давати више значаја својим схватањима и расуђивањима, тај ће самим тим умањити значај своје вере пред Богом, као што вино губи снагу када се разводњује. Код кога је тежиште на свом разуму, тај своје разуму верује, а не Богу и управо ту већ нема вере.

Бисери из Светог Предања (Савети Светих Отаца)

Свети Нектарије Егински: Колико су у заблуди људи који траже срећу ван себе – у страним земљама и путовањима, у богатству и слави, у великој власти и насладама, у задовољствима и у испразним стварима које као свој крај имају горчину! Градити здање среће ван нашег срца је исто што и градити дом на месту које се подвргава честим земљотресима. Срећа се налази у нама самима и блажен је човек који је то разумео... Срећа је – чисто срце јер такво срце постаје престо Божији. Господ за људе који имају чисто срце говори: „Уселићу се у њих, и живјећу у њима, и бићу им Бог, и они ће бити Мој народ“ (2 Кор. 6:16). Шта им још може недостајати? Ништа, заиста ништа! Јер у свом срцу имају највеће благо – Самог Бога!

Свети Николај Жички: Да би један човек дошао до сазнања о пирамидама египатским, мора или поверовати онима, који су били у непосредној близини пирамида, или мора сам доћи у непосредну близину пирамида. Трећег начина нема. Тако и сваки човек може доћи до сазнања о Богу или верујући онима, који су стајали и стоје у непосредној близини Бога, или мора се потрудити да сам дође у непосредну близину Богу.

Преподобни Силуан Светогорац: Свако од нас може да расуђује о Богу онолико колико је познао благодат Светога Духа; јер како можемо мислити и расуђивати о ономе што нисмо видели, или о чему нисмо слушали и што не знамо? Ево, Светитељи говоре да су видели Бога; постоје и људи који говоре да нема Бога. Јасно је да тако говоре јер нису познали Бога, али то никако не значи да Њега нема. Светитељи говоре о ономе што су заиста видели и знају.

Свети Варсонуфије Велики: Када се помолиш и добијеш (тражено), па се узнесеш, очигледно је да твоја молитва није била по Богу и да ниси од Бога добио помоћ. Напротив, теби су се демони нашли при руци да би се узнело срце твоје. Јер, кад је помоћ од Бога, душа се не узноси, него се смирава и диви великој милости Божијој и Његовом миловању грешника који су у свему недостојни и који га увек љуте. Стога она много благодари славу и неизрециву благодат Његову, која нам не узвраћа по [мери] грехова наших, него нас трпи и милује као незлобива. Због тога се душа и не узноси, него трепти и славослови.

Свети Игњатије Брјанчанинов: Греси одступају од човека којих их исповеда, јер се греси заснивају и јачају на гордости пале природе и не трпе изобличење и срамоту. Тајном Исповести се одлучно чисте сви греси, учињени речју, делом и помишљу... Исповедање грехова је неопходно да бисмо се на прави начин покајали за претходне грехе и да бисмо се сачували за будуће од пада у грех... Ништа, ништа тако не помаже исцељењу од ране која је нанета смртним грехом као честа исповест.

Светогорски Старци Савети о исповести деце

Игуман манастира Светог Павла, архимандрит Партеније (Мурелатос): „Што дете раније почне да живи духовним животом, то је боље. Најефикасније васпитање је управо у раном узрасту. У Грчкој постоји изрека: ‘Како научиш своје дете, тако ћеш и добити’. Потребно је објаснити детету шта је Исповест. Деца могу да се исповедају већ са три године. Учествујући у тој, али и у другим Тајнама, дете ће јачати у вери.

Родитељи могу деци да дају материјалну храну, а духовни отац ће им дати духовну храну. Управо таква деца израстају у праве људе, умеју да слушају старије и живе благодатним животом Цркве.

Документ на коме нема никаквог печата ништа не вреди. Тако и је са човеком. У Тајни исповести он добија печат Светога Духа. Да, малишан и нема грехове, али када смирено клекне на колена пред Крстом и Јеванђељем и када му свештеник на главу стави епитрахиља, прочита молитву за опроштај грехова, он добија благодат од Господа.

Дете које потпуно учествује у црквеном животу, заштићено је са свих страна, испуњено благодати и радости“.

Старац Макарије, духовник келије Маруда наглашава: „Злочин је насилно одвођење детета на исповест. Такође, није допуштено водити на исповест дете које није спремно за ову Тајну. Не сме се покајање претварати у формалну навику. Дете треба да схвати зашто се исповеда, у чему је дубоки смисао покајања, других Тајни и духовног живота у целини. Ако не буде свесно смисла Тајне, већ буде имало однос према томе као према некој формалности која је неопходна да би дошао до Причешћа или ради моралног оправдања, у неком тренутку може и да се удаљи од Цркве. Овде може да се деси и следеће: након што током много година,

након грехова типа „нисам слушао маму и тату, посвађао сам се са братом, нисам радио домаће задатке“ дођу озбиљнија искушења и падови (дете које није постало свесно шта је покајање) може да их сакрије на исповести, бојећи се да не падне у очима свог духовног оца. Следећи корак може бити одлазак из Цркве Истинско покајање не представља рапортирање о моралним падовима за одређени временски период, није покушај да се олакша савест, већ жеља да се човек промени и потпуно посвети Богу“.

Архимандрит Нифонт, монах манастира Ватопед: „Дужни смо да научимо децу молитви, да могу да опште са Господом. Дужни смо да стојимо сви заједно, трудимо се да живимо са Црквом, да наша деца знају где је грех, а где врлина, да знају Исуса Христа Који је Спаситељ света. Наша деца све схватају. Треба да им објаснимо како треба живети по вери. Међутим, пре свега треба да виде како ми сами постимо; треба да виде да се искрено и ватрено молимо, да идемо у храм, а не спавамо у недељу ујутро.

Главно је: молите се за своју дечицу. Тамо где речи не могу ништа да учине, треба пасти на колена и молити Мајку Божију и Господа Исуса Христа да узму децу под Свој покров, да из заштите, просветле њихове душе. Мајка Божија увек чује молитве које исходе из људских срца.“

